

AJ-129

April-2015

M.A., Sem.-IV

Course-511-EA : Sociology

(Sociology of H.R.M.)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (1) બધા પ્રશ્નોના જવાબ લખો.
(2) બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1. માનવ સંશાધન સંચાલનનો અર્થ સમજાવી, એનાં લક્ષણો અને હેતુઓ જણાવો. 14
અથવા
કર્મચારી સંચાલનના કાર્યો અને માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો સમજાવો.
2. માનવશક્તિ આયોજનનો અર્થ સમજાવી, એના હેતુઓ અને ફાયદાઓ જણાવો. 14
અથવા
માનવશક્તિ આયોજનનાં લક્ષણો અને પ્રક્રિયા સમજાવો.
3. ભરતીની વ્યાખ્યા આપી, એનાં પ્રકારો જણાવો. 14
અથવા
કર્મચારીઓની પસંદગીમાં મુલાકાત વિશે ચર્ચા કરો.
4. તાલીમની વિવિધ પદ્ધતિઓ જણાવો. 14
અથવા
તાલીમના હેતુઓ અને મહત્ત્વ સમજાવો.
5. (અ) નીચેનાના જવાબ લખો : (ગમે તે ચાર) 8
(1) માંગ અંદાજવાની રીતો જણાવો.
(2) તાલીમનો અર્થ જણાવો.
(3) પસંદગી એટલે શું ?
(4) માનવશક્તિ આયોજનને કયા બે પરિબળ અસર કરે છે ?
(5) સંચાલનમાં કયા ત્રણ તત્ત્વો મહત્ત્વના છે ?
(બ) નીચેના જોડકાં જોડો : 6

અ	બ
1. I.I.M.	a. નિરીક્ષકોને તાલીમ
2. સ્ટેનોગ્રાફર	b. કર્મચારી સંચાલનનું કાર્ય
3. એપ્રેન્ટીસ તાલીમ	c. કૌશલ્ય ગણતરી
4. પરિષદ પદ્ધતિ	d. અમદાવાદ
5. આયોજન	e. ધંધાની કસોટી
6. વિદેશી ભાષાની જાણકારી	f. કામદારોને તાલીમ

Seat No. : _____

AJ-129

April-2015

M.A., Sem.-IV

**Course-511-EA : Sociology
(Sociology of H.R.M.)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) Attempt **all** questions.
(2) **All** questions carry equal marks.

1. Explain the meaning of Human Resource Management, state its characteristics and objectives. **14**

OR

Explain the functions of Personnel Management and explain its guiding principles.

2. Explain the meaning of Manpower Planning. State its objectives and benefits. **14**

OR

Explain the characteristics of manpower planning and its process.

3. Give the definition of recruitment and state its types. **14**

OR

Discuss interview in the selection of Personnel.

4. State various methods of training. **14**

OR

Explain objectives and importance of training.

5. (a) Write any **four** answers in the following : **8**

- (1) State method of manpower audit.
- (2) State the meaning of Training.
- (3) What is Selection ?
- (4) Which two factors affect manpower planning ?
- (5) Which three elements are important in Management ?

- (b) Match the Column : **6**

A

1. I.I.M.
2. Stenographer
3. Apprentices Training
4. Seminar Method
5. Planning
6. Knowing about foreign language

B

- a. Training for observer
- b. Function of Personnel Management
- c. Skill Development
- d. Ahmedabad
- e. Business Test
- f. Training of worker

AJ-129

April-2015

M.A., Sem.-IV

**Course-511-EB : Sociology
(Sociology of Health)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (1) બધા પ્રશ્નોના જવાબ લખો.
(2) બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1. સ્વાસ્થ્યના સમાજશાસ્ત્રનું કાર્યક્ષેત્ર જણાવો. 14
અથવા
આરોગ્ય, રોગ અને માંદગીનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.
2. સ્વાસ્થ્યનાં લેબલીંગ સિદ્ધાંતનું મૂલ્યાંકન કરો. 14
અથવા
સ્વાસ્થ્ય માટેનો કાર્યત્મકવાદી અભિગમ સમજાવો.
3. ભારતમાં બિમારી માટે સામાજિક કારણો જવાબદાર છે. – ચર્ચા કરો. 14
અથવા
આરોગ્યના સંદર્ભમાં તબીબી સામાજિક કાર્યકરોની ભૂમિકા વર્ણવો.
4. હોસ્પિટલ એક સામાજિક સંસ્થા છે. – ચર્ચા કરો. 14
અથવા
અમદાવાદમાં જોવા મળતી વિવિધ પ્રકારની હોસ્પિટલો જણાવો.
5. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : 14
 - (1) આરોગ્યનું મહત્ત્વ સમજાવો.
 - (2) બિમારીના આર્થિક કારણો જણાવો.
 - (3) હોસ્પિટલમાં આંતરસંબંધોનું માળખું જણાવો.
 - (4) આયુર્વેદનાં મુખ્ય બે ગ્રંથોના નામ લખો.
 - (5) દર્દીની સારવારમાં કોની કોની ભૂમિકા મહત્ત્વની છે ?
 - (6) માંદગીના અનુભવનાં પાંચ તબક્કાઓ જણાવો.
 - (7) રોગ અટકાયતની કક્ષાઓ જણાવો.

Seat No. : _____

AJ-129

April-2015

M.A., Sem.-IV

**Course-511-EB : Sociology
(Sociology of Health)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) Attempt **all** questions.
(2) **All** questions carry equal marks.

1. State the subject matter of Sociology of Health. **14**
OR
Clarify the concept of Health, Disease and Illness.
2. Evaluate the labeling approach of health. **14**
OR
Explain the functional approach of health.
3. Discuss social causes responsible for sickness in India. **14**
OR
Discuss the role of medical social worker with the reference to health.
4. Discuss – Hospital is a social Institution. **14**
OR
State various types of hospitals in Ahmedabad.
5. Write answers in the following : **14**
 - (1) Explain importance of Health.
 - (2) State economic reason for sickness.
 - (3) State interpersonal relations structure in hospital.
 - (4) Write two main Granth of Ayurved.
 - (5) Whose role is important in the treatment of a patient ?
 - (6) State five stages of illness experience.
 - (7) State levels of prevention.